

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 28 marca 2002 r.

35488

RPO/404422/02/I/AA

Pan
Profesor MARIUSZ ŁAPINSKI
Minister Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,

Z listów obywateli wynika, że w praktyce działania kas chorych oraz świadczeniodawców powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego występuje rozbieżność w zakresie realizacji ustawowej zasady wolnego wyboru świadczeniodawcy oraz prawa wyboru szpitala, wynikających z art. 1a pkt 4 i art. 60 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 z póź. zm.).

W związku z obszerną nowelą przedmiotowej ustawy, która weszła w życie z dniem 27 września 2001 r., część kas chorych uznała, że ubezpieczony ma prawo swobodnego wyboru szpitala, a zatem nie ma potrzeby udzielania tzw. promesy, tj. potwierdzenia przez kasę chorych refundacji kosztów leczenia w wybranym szpitalu na terenie kraju, posiadającym umowę o udzielanie świadczeń zdrowotnych z inną kasą chorych.

Niektóre kasy chorych są natomiast zdania, iż ubezpieczony ma prawo wyboru szpitala jedynie spośród szpitali, z którymi kasa chorych ubezpieczonego zawarła umowę o udzielanie świadczeń zdrowotnych, a refundacja kosztów leczenia w innym, wybranym szpitalu, może nastąpić wyłącznie po udzieleniu stosownej promesy. Doniesienia prasowe oraz korespondencja z kasami chorych wskazuje, iż niektóre kasy drastycznie ograniczyły wystawianie promes na leczenie w innych województwach (np. na terapię w klinikach akademii medycznych), a nawet wymagają potwierdzenia refundacji kosztów leczenia w przypadku wyboru świadczeniodawcy mającego umowę z kasą chorych, do której należy ubezpieczony (przykładowa kopia pisma i artykułu prasowego w załączeniu).

Rozbieżność stanowisk oraz dowolność działania kas chorych powoduje chaos w zakresie realizacji prawa ubezpieczonych do wyboru świadczeniodawcy i jest powodem uzasadnionych skarg obywateli. Skutkami niejasnego przepisu oraz postępowania kas chorych i świadczeniodawców obciążony zostaje ubezpieczony, który ponosi negatywne skutki działania kas i szpitali, związane z odmową podjęcia leczenia w wybranym szpitalu, koniecznością uzyskania promesy na leczenie i kolejnym dojazdem do szpitala, a nawet obciążeniem kosztami leczenia w wybranym zakładzie opieki zdrowotnej.

Problem ten był podnoszony na spotkaniu w dniu 29 listopada 2001 r. w Biurze RPO przez Rzeczników Praw Pacjenta poszczególnych kas chorych. W nawiązaniu do uzgodnień zawartych na tym spotkaniu, otrzymałem stanowisko Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych w sprawie wyboru świadczeniodawcy (kopia pisma z dnia 10 grudnia 2001 r. w załączeniu), które zostało przekazane uczestnikom spotkania. Kwestia wyboru świadczeniodawcy została również zasygnalizowana na spotkaniu w dniu 8 marca br. w Naczelnej Izbie Lekarskiej z Konwentem Przewodniczących Okręgowych Izb Lekarskich.

W tym stanie rzeczy, konieczne jest doprecyzowanie odnośnych przepisów ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym w taki sposób, aby przepisy te nie budziły wątpliwości w zakresie realizacji prawa ubezpieczonego do wyboru świadczeniodawcy, w tym szczególnie szpitala. Zasadne jest również ustalenie warunków i trybu potwierdzania przez kasy chorych refundacji kosztów leczenia u wybranego świadczeniodawcy (udzielania tzw. promes). Do tego czasu niezbędne jest zajęcie jednoznacznego stanowiska w tej materii przez Ministra Zdrowia oraz podjęcie odpowiednich działań w celu respektowania ustawowych praw ubezpieczonych przez poszczególne kasy chorych i świadczeniodawców.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w podnoszonej sprawie oraz podjęcie środków prawnych zapewniających realizację ustawowych praw ubezpieczonych. Będę wdzięczny za przekazanie informacji w tej materii.

Z wyrazami szacunku

/-/ Prof. dr Andrzej Zoll